

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas



STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA



Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ



VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaite
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutyte
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

SLAUGYTOJŲ IR PACIENTŲ KOMUNIKACIJOS PROCESO LŪKESČIAI POPANDEMINIU LAIKOTARPIU

Darbo autorė. Augustė ENDRIUKAITYTĖ, IV kursas.

Darbo vadovas. Lekt. Lina GEDRIMĖ, VU MF Sveikatos mokslų institutas, Slaugos katedra.

Darbo tikslas. Įvertinti slaugytojų ir pacientų komunikacijos proceso lūkesčius pirminėje priežiūros grandyje popandeminiu laikotarpiu.

Darbo metodika. Atliktas kokybinis tyrimas. Tyrimo instrumentas – interviu. Tyrimas atliktas 2024 m. kovo mėnesį, gavus: 1) VU MF Mokslinių tyrimų etikos komiteto leidimą, 2) įstaigos, kurioje buvo atliktas tyrimas leidimą. Tyrimas buvo atliktas norint įvertinti bendrosios praktikos slaugytojų komunikacijos proceso lūkesčius popandeminiu laikotarpiu. Tyrimo metu buvo naudojamas autorės sukurtas klausimynas, kurį sudarė keturi klausimų blokai: I skirtas išsiaiškinti pandemijos įtaką slaugytojų ir pacientų komunikacijoje. II išsiaiškinti slaugytojų patirtis komunikacijos procese. III išsiaiškinti telekomunikacijos įtaką komunikacijos procesui. IV apžvelgti idėjas ir/ar naujus pasiūlymus komunikacijos proceso gerinimui pirminėje grandyje. Slaugytojams buvo užduodami klausimai, siekiant išsiaiškinti bendrosios praktikos slaugytojų dirbančių pirminėje priežiūros grandyje nuomonę apie pandemijos įtaką, patirtis komunikacijos procese. Gauti tyrimo atsakymai buvo suskirstyti į kategorijas ir subkategorijas. Iš viso sudarytos 5 kategorijos: komunikacijos procesas, komunikacijos būdai, paciento būsenos, telekomunikacijos nauda, nauji pasiūlymai/ idėjos.

Rezultatai. Tyrime dalyvavo 5 bendrosios praktikos slaugytojos (BPS). Į pirmąjį klausimų bloką apie pandemijos įtaką slaugytojos atsakė, kad pandemija į komunikacijos procesą įnešė naujas galimybes, tokias kaip: telemedija, nuotolinės konsultacijos. Popandeminiu laikotarpiu išryškėjo BPS vaidmuo, slaugytojui tenka išklausti pacientą kamuojančias problemas, susijusias su fizine, psichine sveikata. Įdiegti nauji saugumo reikalavimai: rekomenduojamas kaukių dėvėjimas konsultacijų ir/ar procedūrų metu, susirgus – nebūtina vykti į gydymo įstaigą, konsultaciją galima gauti telefoniniu skambučiu. Sekančiu klausimu buvo siekiama išsiaiškinti, kokius komunikacijos būdus renkasi BPS šiuo metu. Slaugytojai pirmenybę teikia nuotoliniam bendravimui: nuotolinės konsultacijos telefonu, sms žinutėmis, e-laiškais, naudojasi e-sveikatos tinklapiu. Dauguma BPS pabrėžė, kad gyvo kontakto konsultacijos niekada neatstos nuotolinės konsultacijos, nes kontakto metu galima stebėti pacientų emocijas, kūno kalbą. Nuotolinio bendravimo privalumas – taupomas laikas. Trečiasis klausimų blokas BPS buvo apie pacientų reakciją į pasikeitusius saugumo reikalavimus, naujus komunikacijos būdus. Anot slaugytojų pacientai reagavo skirtingai: vieni buvo sunerimę dėl paslaugų prieinamumo, kiti prašė pasidalinti esama informacija apie naujus saugumo

reikalavimus, komunikacijos proceso eigą. Atsakant į klausimą apie dėmesingumą pacientams, BPS nurodė, kad dėmesio stoka pacientui atsiranda dėl didelių darbo krūvių, žmogiškųjų išteklių trūkumo, neteisingai suplanuoto darbo grafiko. Į klausimą apie technologines telemedicinos galimybes slaugytojos išsakė skirtingas nuomones: telemedicinos technologijos prisideda prie slaugytojų asmeninio tobulėjimo, tai palengvina jų darbo krūvį, lengva planuoti darbo grafiką, greitesnė informacijos sklaida, paprasčiau ir patogiau susisiekti su pacientu. Pacientams nėra būtina atvykti į vietą, kad gautų paslaugą, taip taupomas laikas. Telemedija padeda kontroliuoti pacientus sergančius lėtinėmis ligomis, pvz., arterinės hipertenzijos progresavimo stebėjimui skiriama daugiafunkcinė išmanioji „Teltocare“ apyrankė, skirta stebėti paciento širdies darbą. Kompiuteryje galime sekti, kaip jaučiasi pacientas, užrašyti šešių derivacijų elektrokardiogramą. Į klausimą, kas komunikacijoje svarbiausia tarp slaugytojo ir paciento, slaugytojų nuomone, tai abipusis supratingumas, pasitikėjimas, gebėjimas užjausti ir įsigilinti į kiekvieno problemą asmeniškai, suvokti kiekvieno individualius poreikius. IV klausimų blokas buvo skirtas apžvelgti idėjas ir/ar naujus pasiūlymus komunikacijos proceso gerinimui pirminėje grandyje. Slaugytojos pabrėžė, kad labai svarbūs yra mokymai slaugytojams komunikacijos proceso tobulinimo tema: kaip spręsti kylančias problemas komunikacijos procese. Taip pat buvo pasiūlyta į būsimųjų slaugytojų mokymo procesą įtraukti psichologijos ir komunikacijos su pacientais temas.

Išvados. BPS nuomone, pandemijos laikotarpis komunikacijos procesui atvėrė naujas galimybes: nuotolines konsultacijas, telemediją. Popandeminiu laikotarpiu BPS prioritetą teikia nuotolinėms susisiekimo ir/ar komunikacijos priemonėms. BPS nuomone, laiko ir žmogiškųjų išteklių trūkumas sumažina skiriama laiką pacientams. Slaugytojos teigiamai vertina telemedicinos technologijas: tai palengvina darbą, gerina komunikacijos procesą, turi teigiamą poveikį slaugytojų tobulėjimui.

Raktažodžiai. Bendrosios praktikos slaugytojai; pacientai; komunikacijos procesas; popandeminis laikotarpis.